

www.historisch-amersfoort.nl

Secretaris: J.C. van Dijk,
Toscastraat 1, 3816 TH Amersfoort,
E-mail: secretariaat@historisch-amersfoort.nl,
Telefoon: 033-4751249,
IBAN: NL95 INGB 0003795666,
KvK: 40506066,
ANBI-erkend

Jaarverslag van de Oudheidkundige Vereniging Flehite (OVF) over het jaar 2017

Algemene Ledenvergadering (ALV)

Deze vond plaats op 28 maart 2017. Aanwezig waren 49 leden, naast de bestuursleden P. Jonkman (voorzitter), J.C. van Dijk (secretaris), M.F. Palte (penningmeester), K. de Boer, J.A. Hekman en B. Spoelstra. Tijdens de vergadering trad voorzitter Jonkman onder grote dankzegging, de nodige toespraken en het overhandigen van cadeaus af. Zijn statutaire termijnen waren al verstreken, maar de ALV had hem verzocht nog wat langer aan te willen blijven teneinde een soepele overdracht naar opvolger Hekman te bewerkstelligen. Die trad direct erna formeel aan in zijn nieuwe rol. De heer Jonkman blijft gelukkig bereid zich breed in te zetten voor de vereniging, o.a. als redacteur van de Nieuwsbrief en gastcurator van de jubileumtentoonstelling Expo 140 ter gelegenheid van het 140 jarig bestaan van de vereniging in 2018.

Tijdens deze bijeenkomst was er verder de behandeling van de verenigingszaken met terugkoppeling uit de commissies en de traditionele presentatie van museumdirecteur O. Maurer over de ontwikkelingen rondom het museum en de overkoepelende stichting Amersfoort in C.

Het boekjaar 2016 eindigde met een klein batig saldo en de begroting 2017 toont een klein tekort. Desalniettemin kon besloten worden de contributie voor 2018 te handhaven op € 30,- per jaar.

Bestuursactiviteiten

Het bestuur heeft in 2017 negen keer vergaderd. Voorts zijn er diverse besprekingen gevoerd, waarbij het gehele bestuur of een groot deel daarvan aanwezig was. Onder andere met aanpalende organisaties. Maar tevens is op 12 april 2017 uitgebreid van gedachten gewisseld met de wethouders Buytelaar, Houwing en Stegeman over monumenten en cultuur.

De vereniging presenteerde zich ook in het afgelopen verslagjaar twee keer bij "Amersfoort Aangenaam", de introductiebijeenkomsten voor nieuwe Amersfoorters teneinde nieuwe leden te werven. Dat gebeurde ook bij andere gelegenheden en tevens werd voor dat doel op zaterdag 14 oktober 2017 een stand bemand op de Varkensmarkt. Dit alles met bevredigende resultaten: het aantal leden is netto gegroeid met 25.

Het aantal verzoeken van andere verenigingen en stichtingen, maar vooral ook van particulieren, om informatie over zeer diverse onderwerpen was ook in 2017 onveranderd groot en in de meeste gevallen kon wederom een adequaat antwoord worden gegeven. Net als in 2016 werd bij dit soort vragen af en toe de hulp van onze leden gevraagd via de elektronische Nieuwsbrief. Eind 2017 kreeg dit bulletin op initiatief van ons lid Agnes Witte ook een nieuwe rubriek, "Zoekplaatjes in het museum". Het viel haar op dat bij Museum Flehite de beschrijvingen van topografische werken, zoals kleine landschapjes, vaak heel onduidelijk zijn. Deze tekeningen en schilderijen en etsen worden daarom waarschijnlijk nooit geëxposeerd, maar voor iemand die in onze streek geïnteresseerd is zijn ze interessant.

Een bijschrift luidde bijvoorbeeld slechts “Gezicht op Amersfoort vanaf de Berg”. Maar daar zou toch meer over te vertellen moeten zijn. Derhalve wordt nu in de Nieuwsbrief van tijd tot tijd een afbeelding opgenomen met vragen als “Wat ziet u?” en “Hoe zou u dit plaatje willen omschrijven?”. Dit heeft direct al geleid tot waardevolle reacties.

Stichtingen

De Stichting Flehite Publicaties (SFP) was ook dit jaar weer verantwoordelijk voor de uitgave van "Flehite, historisch jaarboek voor Amersfoort en omstreken" en het kwartaalschrift "Kroniek, tijdschrift historisch Amersfoort". Ook bracht de stichting het boek “De Erdalfabriek, glansrijk middelpunt van Nederland” uit van de hand van Jan Carel van Dijk.

De vereniging droeg dankzij de Collectiecommissie samen met Stichting Fonds Bos (SFB) bij aan de verwerving voor het museum van een op een veiling bij Christie's in Londen aangeboden gouache van Caspar van Wittel. Deze in 1653 te Amersfoort geboren kunstenaar heeft dit werk uit zijn hoofd getekend op perkament toen hij in Italië woonde. Het betreft een zogenaamde Vedute Ideale, een geïdealiseerd stadspanorama. Het is Amersfoort, getuige de Onze Lieve Vrouwetoren en de rivier de Eem, maar ook weer niet helemaal. Het is de stad zoals Van Wittel die zich graag herinnerde.

Speciale verwerving

De enige ons bekende 17e-eeuwse tekening van de Slijkpoort, die stond aan het einde van de Arnhemsestraat, kon onlangs verworven worden op een veiling in Parijs. De naam verwijst naar het drassige gebied buiten de stad. Na 1420 was de Slijkpoort een feit. Het was een rechthoekige poort met een leien dak en een simpele voorpoort aan de zuidzijde van de binnenstad. Samen met de Utrechtse poort nam deze de functie over van de Rodetorenpoort, die onderdeel uitmaakte van de eerste stadsmuur.

De aankoop is bij hoge uitzondering geheel verricht door de OVF. De reden van de uitzondering was gebrek aan middelen bij SFB vanwege de ondersteuning bij de verwerving van bovengenoemde gouache van Van Wittel en de incidentele beschikbaarheid van statutair aankoopbudget bij de OVF door de verkoop van doubletten uit onze collectie.

Aantal leden

Op 1 januari 2017 had de vereniging **553** leden. Er waren 51 nieuwe aanmeldingen, 20 opzeggingen en er zijn 6 leden overleden. Op 31 december 2017 had de vereniging **578** leden.

Activiteiten voor en door de leden

De navolgende lezingen en andere activiteiten zijn door de vereniging georganiseerd in 2017:

“Matthias Withoos: stof tot nadenken” door Albert Boersma met 97 aanwezigen;

“David Zuiderhoek, componist van de ruimte” door Anton Groot, Johan Galjaard en Max Cramer met 98 aanwezigen;

“100 jaar De Stijl” door Marjory Degen met 50 aanwezigen;

“Torenbouw in de late middeleeuwen” door Dirk J. de Vries met 75 aanwezigen;

“De Amersfoortse industrie in de afgelopen eeuw” door Jan Carel van Dijk met 70 aanwezigen;

“Het geluk van Jos Bazelmans: over het in Leusden gevonden oerbos” in het kader van de Maand van de Geschiedenis door Jos Bazelmans met 80 aanwezigen.

In aansluiting op deze lezing werd een excursie gehouden naar de vindplaats van het Oerbos.

De Activiteitencommissie zorgde dus wederom voor een gevarieerd aanbod in het reguliere programma. Met een op zich erg mooi gemiddelde van 78 bezoekers is het aantal aanwezigen fors toegenomen, want in 2016 waren dat er nog 50. Aan het eind van het verslagjaar 2017 is al weer een aantrekkelijk programma voor 2018 samengesteld.

Het Forum Ruimtelijk Erfgoed Flehite (voormalige Monumentencommissie) heeft zich het afgelopen jaar verder ontplooid en in menige situatie gevraagd en ongevraagd advies gegeven inzake behoud van monumenten en het aanzien van de stad Amersfoort.

Diversen

Net als in 2016 participeerde de OVF in de organisatie van het Historisch Café, de redactie van de Kroniek en de Maand van de Geschiedenis. Daarnaast nam de OVF deel aan de vervolgbesprekingen tussen de erfgoedpartners van Amersfoort en omstreken in het platform "Sporen van Oorlog in Eemland".

Amersfoort, maart 2018

Namens het bestuur: Jan Carel van Dijk, secretaris